

APARE SĂPTĂMANAL
prin colaborarea d-lor:
V. Andrei, M. Avadanei, I. Fui-
ioagă, I. Timofte, Pr. M. Gavri-
lescu, A. Gîrigoș, A. Rotundu,
D. Stăhiescu, I. Tăzlaşanu,
C. Turcu, etc.

Abonament anual 100 Lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
LIBRĂRIA IONESCU

Ordonanța No. 1642

sau

Curătenia orașului

Piatra - Neamț

Am citit cu o deosebită atenție ordonanța nr. 1642 din 6 Februarie a. c., dată de primăria Piatra-Neamț, relativă la curătenia orașului. După trei săptămâni de când s'a dat această ordonanță am constatat că ea nu s'a respectat. Nu știu ce măsură se va fi luat în această privință, căci pe străzile Carol, Măraței și Cuza-Vodă, pe unde trec aproape zilnic, văd murdării asvârlite în stradă iar gunoarele făcute de cărași, înaintea prăvăliilor, nu sunt curățate.

Imi permit a observa în interesul salubrității publice că primăria ar trebui să interzică: 1) Staționarea carelor pe malul Cuediului; toți cărașii cari vor să staționeze în oraș să stea în obor. 2) Să nu se mai asvârlă murdării pe malurile și în apa Cuediului, ci afară din oraș. Aceste necurătenii infectează aerul și periclitează sănătatea locuitorilor din acele părți, care au și ei drept să respire un aer curat. Dacă s'ar pune unul sau doi sergenți de stradă, care să stea în permanență pe malul Cuediului și să oprească lumea de a arunca murdării în pârâu, ar dispărea spectacolul desigurător ce se oferă ochilor celor cari trec pe la podul lui Sculi.

Voim ca Piatra-Neamț să fie o stațiune climaterică. Și în timpul verii să vină lumea din alte părți în acest oraș. Trebuie ca orașul să fie de o curătenie exemplară. Lumea nu vine la Piatra-Neamț ca să admire curătenia sau curătenia edificiilor, ci ca să respire un aer curat.

Trebuie să se ia cele mai severe măsuri pentru ca orașul să fie curat.

Oricare ar fi partidul politic la putere, cei care sunt în fruntea administrației comunale, sunt rugați să nu sacrifice igiena publică, pentru considerații de ordin electoral.

Să punem odată capăt demagogiei destrăbălate care a stricat bunele moravuri.

DANIEL CLAIN
Inginer

Constituirea asociației personalului ad-tiv dela școlile secundare din Piatra-N.

În urma apelului adresat de „Asociația personalului ad-tiv” din Pitești, s'a constituit și în localitate o „Asociație locală” a acestui personal, dela toate școlile secundare, cu un număr de 24 membri.

Comitetul de conducere este următorul: președinte d-l Const. Turcu—licențiat în litere, secretar d-l Ion Arnăutu, casier d-na O. Vasilescu, membri: d-l Tolescu, d-l Vasiliu, d-ra Văideanu.

Comitetele locale se vor conțopi într-o „Asociație Generală” pe toată țara, care va avea de susținut interesele acestor funcționari, în fața Ministerului de Instrucție.

TOVALUL LUI SOLOMON

Am spus în articolul meu precedent, că singura cale onorabilă, pentru inginerul Solomon, față de felul cum a condus uzina electrică, este numai demisia. Dar ați văzut dv., vreodată fiară care să-și părăsească de bunăvoie prada pe care o sfășie, până n'o trăsneștii în cap? Și aceeași nu pentru inginerul Solomon ar avea obrazul de loval, din contra, îl are foarte subțire, atât de subțire, cum sunt numai acele obrazi, care, știți d-stră, slau mereu acoperite. Și pentru a dovedi, în ce măsură de imbecilitate și vinovăție, se află această caracudă, pe lângă cele publicate de mine în articolul precedent, mai adaug următoarele informații, pe care eu n'am putut să le verific, prin urmare nu știu în ce măsură sunt adevărate, dar pe care are datoria a le verifica domnul primar Gheorghiu și a lua măsuri în consecință. Se zice că individul acesta este plecat din serviciul Soc. Siemens Schuckert, aceeași care a furnizat mașinile uzinei din Piatra—deci putea să fie in-

teresați; că el conduce uzina pe bază de contracte, ale căror reînnoiri, toate, sunt făcute cu anticipație de timp, pe câte un an și mai mult; că, în toate aceste contracte—dintre el și primărie—clauzele sunt numai în favoarea angajatului, care și-a asigurat un adevărat monopol asupra uzinei, deținut de 7 ani; că acreditează mereu zvonul c'ar vrea să plece dela uzină, dar este reținut de oameni mari, care-l apreciază capacitatea lui în conducere; că asistă la lucrările noiei uzini construite de Siemens Schuckert; că lichtează inventarul vechii uzini pe prețuri derizorii, în mod fracționat și la intervale de timp eşalonate, pentru a se derula orice observație asupra acestui fapt; că uzini mult mai vechi ca cea din Piatra lucrează însă și vor continua să funcționeze, fără să fie aruncate la gunoi; că materialului de rețea, stâlpi, sârmă, izolatori, cable etc., nu se știe ce întrebuițare i s'a dat; că s'au întrebuitat motoare și mașini cari nu pot fi cuplate, să lucreze împreună; că

un motor—al treilea—nu funcționează aproape deloc: că, în fine, nu exercită absolut nici un control asupra personalului—ceea ce s'a dovedit de altfel cu prisosință în cazul Bălăuș și a tovarășilor lui.

Domnule Primar! Iată vă ajutăm cu informații, ca să vă puteți face datoria cum trebuie. Noi nu suntem în serviciul uzinei; prin urmare nu avem posibilitatea verificării tuturor acestor fapte. Ne-a suflat însă „duhul sfânt” la ureche—acel duh sfânt care doarește să înceapă în lume o eră nouă de însănătoșire morală; și noi vă transmitem d-stră informațiile căpătate, d-stră care sunteți și în măsură să aveți și datoria imperioasă, de a cerceta și sancționa. Că nu de alta, dar ne-am simțit cu toții jigniți în suflet, ca și obrazul d-stră, curat până acum, să suporte în urmă, prin neaplicarea sancțiunilor cuvenite—toată viața, ponosurile obrazului lui Solomon.

I. Fuioga

Inceput de răsvrătire

Citim în ziarul „Universul” din 2 Martie 1934:

Cu prilejul focului din ziua de 22 cor., care a mistuit vreo zece locuințe și a sărăcit tot pe alătea familii, nenorocire despre care am vorbit la timp, s'a petrecut un început de revoltă, care, dacă nu era împiedicată la timp, putea să aibă urmări foarte grave. Iată cum s'au petrecut faptele:

Se știe că foarte multe locuri se datoresc unor adevărați criminali, ca e, pentru a exorciza societățile de asigurare cu sume cât mai mari, le prepară cu mulfă dibăce și le provoacă cu mare violență, ceea ce ajută la înlăturarea lor și la nenorocirea unei lumi întregi, alcătuită, în mare majoritate din oameni săraci și neasigurați.

La focul din ziua de 22, bănuiele au căzut asupra d-lui Herman Moscovici unul din proprietarii—zice-se, asigurați.

Lumea începuse să vociferare și să-l amenințe, aruncându-i vorbe grele, de: criminal, incendiator, hoț, etc.

Politia care e datoare să cerceteze și să găsească cauzele focului, a pofit la anchetă și pe soții Moscovici, mai ales că erau și bănuși, dar au refuzat să se supună. Atunci, comisarul ajutor, Gh. Năfoareanu, care era însărcinat cu citirea la poliție a diferiților informatori, a intrat în locuința lui Herman Moscovici și i-a pus în vedere pentru a doua oară să se prezinte la poliție, dar și de data aceasta a refuzat cu încăpăținare. Tocmai în momentul acestor discuții, își făc apariția vre-o zece tineri evrei, care se năpustesc ca niște sălbateci asupra agentului de poliție, îl lovesc cu pumnii și palmele din toate părțile, îl doboară la pământ, îl calcă în picioare, iar în urmă, răstoarnă peste el mai mulți saci plini, se vede cu

gândul de a-l strivi ori poate chiar de a-l înăbuși. Mai mulți gardieni și soldați din pichetul de incendiu, văzând că, comisarul-ajutor nu se mai învoare și părăndu-li-se că ar auzi strigăte de ajutor, au căutat să pătrundă înăuntru, însă ușa era ținută de cei din casă. Cu multă muncă și mari sforțări, ușa a putut fi dată la o parte și soldații cu gardienii pătrunseră în casă. Aici îl culeseră de pe jos și de printră saci pe bietul polițist, amețit de lovituri și aproape asfixiat.

Se înțelege că soții Moscovici au fost ridicăți și duși la poliție, unde au fost cercetați nu numai asupra focului, dar și asupra începutului de rebeliune în contra autorităților statului.

Lumea, indignată cere intervenția parchetului, întrucât fapta celor zece tineri, are caracterul unei tentative de crimă.

Are pr. Lăzescu dreptate?

Părintele T. Lăzescu a declarat în mod public, față o argumentare solidă, sau cel puțin o simplă lămurire, că temelia credinței noastre e Vechiul Testament. Să vedem dacă Noul Testament vorbește prin glasul Mântuitorului și al Sf. Apostoli.

La fel. Se știe că legea V. T. a urmărit trei scopuri: Ceremonial, civil și moral. Legea ceremonială se referă la cultul iudaic și e pentru N. T. numai un rol simbolic, întrucât închipuia pe Iisus Hristos și opera Sa; Sf. Apostol Pavel, în epistola adresată către Evreilor, a scris: „Legea n'a fost decât o umbră a bunurilor viitoare” (Evrei X. 1); iar către Corinteni: „Cele vechi au trecut, iată nouă s'au făcut toate.” (II Corinteni V. 17).

Legea civilă a fost legea statului evreu și ea a încetat odată cu distrugerea acestui stat.

A rămas legea morală, dar această lege era imperfectă și de aceea a trebuit să o desăvârșască Hristos. — După predica de pe

munte Măntuitorul a declarat: „N'am venit să stric legea, ci să o împlinesc” (Matei V. 17).

Hristos, perfecționează cele 10 porunci, înobilează porunca V-a a Decalogului, cu iubirea vrăjmașului.

Dar cine nu vede că dela Decalog la Predica de pe munte e un pas urias de progres moral?

V. T. a fost farul ce a luminat căile lumii păgâne, pentru a intra cora la N. T., al cărei conducător și bază a fost Hristos. Rolul lui Israel, deci și a V. T., a încetat odată cu venirea Domnului nostru Iisus Hristos.

Acesta e adevărul: „Deci dacă este cine a în Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut, iată s'au făcut noi” (II Corinteni V. 17).

Pe de altă parte legea morală a V. T. ofeă omului un dualism moral, o relație între lege și istorie, la fel cum ne oferă imperativul categoric a lui Kant. Acest dualism, poetul Schiller l'a numit

morală pentru rob. Versurile acestea sunt destul de semnificative: „A birui peste inima ta e mare lucru,

„Și de aceia cinstesc pe viteji; „Cine însă birue prin inima sa „Are pentru mine și mai mult preț” (Uber Armut und Wirde)

Legea V. T. a avut un caracter local, pe când toată lumea cunoaște astăzi universalitatea creștinismului. „Amin, amin grăiesc vouă: Mai înainte de a fi fost Avram, sunt Eu” (Ioan VIII. 53). „Căru și pământul vor trece, dar cuvintele mele nu vor trece (Matei XXIV. 35). Iar Sf. Ap. Pavel, adresându-se Evreilor, le-a spus: „Iisus Hristos, ieri și azi și în veci, același este” (Evrei XIII. 3).

Pentru noi creștinii, legea V. T. n'a fost decât o umbră a bunurilor aduse de N. T.: „Căci Hristos este sfârșitul legii spre îndreptarea oricui, care crede” (Romani X. 4).

Voiu încheia această rezumativă dovedire cu vorbele Sf. Ap. Pavel, adresate Evreilor: „Pentru că Iisus s'a învâdit de mai multă mărire decât Moise, după cum are mai multă cinste decât casa, cel ce

clădit-o. Căci orice casă e zidită de către cineva, iar ziditorul a toate este Dumnezeu. Moisi a fost credincios în toată casa Domnului ca o slugă, spre mărturie celor ce erau să fie descoperite în viitor. Pe când Hristos a fost credincios ca fiu, peste casa Sa. Și casa Lui suntem noi”. Biserica creștină, N. T. nu V. T. (Evrei III. 3-6). Concluzie. Biserica creștină prețuiește V. T. ca o umbră a bunurilor aduse prin Iisus Hristos, ca o pregătire pentru N. T. V. T. nu poate fi temelia N. T. pentru că temelia credinței noastre e Hristos.

Cât privește despre scopul politic al scrisorii, nu mă interesează. Colegial însă îi spun pr. Lăzescu, că nu-i șade bine unui preot, să satanizeze pe unii creștini, care fac o anumită politică.

Sfatul blând atrage mustrarea premeditată și făcută în public, amănunțit și aduce ură asupra preoților.

Preot M. Gavrilescu

TRIBUNA LIBERĂ Negustorii în temple

de M. David—Ghindăuani

Indelețnicirile omenești sunt privilegii în genere prin prisma câștigului material pe care-l aduc celui ce le exercită. Sunt însă trei — altarul, catedrala și presa — care au o valoare a lor intrinsecă, imponderabilă, cu mult superioară valorii eventualului câștig material pe care-l aduc. Aceste indelețniciri nu interesează numai pe cel ce le exercită, ci au o mare influență asupra societății. Si pentru această influență să fie bine făcătoare, aceste indelețniciri trebuiesc exercitate de oameni superiori moralmente, eliberați de robia conștiențelor materiale. Preotul, profesorul și scriitorul, trebuie să fie apostoli nu meseriași. Ei sunt acei care au misiunea de a forma convingeri și credințe și ca atare trebuie să lupte, pentru că-l mână o convingere, o credință sfântă, nu pentru eventualul câștig ce l-ar avea.

Nimic mai desigur decât că un om ale cărui convingeri și credințe sunt în direct raport cu arginții ce-i pot aduce. Nimic mai revoltător decât altarul schimbat în tarabă! Acestel revolte nici Fiul lui Dumnezeu nu l-a putut rezista, ci a pus mâna pe biciu și sub ochii stupefați ai fariseilor complici, a răsturnat țărările și a alungat afară pe negustorii ce făcuseră din Templu, „o peșteră de tâlhari”.

În aceste timpuri de gravă criză morală, nenumărați negustori s'au strecurat în toate cele trei temple, dar nici unul n'a suferit o invazie mai mare ca acela al presei. Sunt câteva cotidiane a căror convingeri oscilează constant după curentul arginților. Iar dacă pe lângă câștig mai urmăresc și alt scop — și e sigur că urmăresc — apoi acel scop e tocmai la antipodul a ceea ce trebuie să fie scopul presei. Scrisse aproape în întregime de indivizi străini de neam, aceste ziare urmăresc cu o tenacitate diabolică și o conștință extrem de lucidă, otrăvirea poporului, cu tot ceea ce e mai josnic în ființa omenească. Ma-

continuare în pagina 2-a

Patronul Societății naționale a femeilor ortodoxe române

Duminică 25 Februarie, ziua ortodoxiei, adică a triumfului dreptei credințe contra ereziilor, Societatea ortodoxă și-a serbat patronul prin un Tedeum, oficiat în biserică Mărței la ora 11, de preoții Constantinescu și Vasiliu.

După serviciul religios, care s'a desfășurat într-o atmosferă de caldă evlavie, față fiind membrele societății precum și poporul din Mărței, părintele Constantinescul într-o impresionantă cuvântare a arătat ce datorile femeii din demnitatea ei în societăți și familiei, creștinismului, ce rol mare a avut ea în istoria lumii și a poporului românesc, pentru educarea tineretului și săvârșirea actelor mari; îndeamnă doamnele noastre să se inspire din idealismul femeii creștine, care prin credință, spirit de jertfă și dragoste pentru Hristos a pregătit calea lumii spre destinele fericite ale civilizației.

Mai ales astăzi când materialul primează psihicului, când regulile și datinele credinței noastre, nu mai sunt în cinstea de altă dată, când imoralitatea

și petrecerile sfidează simțul moral și disciplina sufletească a multora, credința și activitatea doamnelor creștine să fie steaua luminoasă, conducătoare pentru cei care-și greșesc drumurile vieții în acte necreștine.

Doamna Maria Gorgos, în calitate de vice-președintă, începe prin a face trista remarcă, că doamnele membre sunt în număr redus. Își exprimă deasemeni nemulțumirea, că unii din creștinii noștri, în să-și aleagă timpul de petrecere și desfătare lumească, tocmai în zilele orânduite de întreaga creștinătate pentru înfrânare și rugăciune.

Se ne întorcem la credință, încheie domnia sa, în cuvinte vibrante, la obiceiurile noastre creștinești și românești, create și susținute de biserică, într'un cuvânt să ne îngrijim de educația sufletului și atunci nu vom mai auzi vâetul acelora, care pun pe sama crizei, suferințele morale și materiale de astăzi.

Poporul a fost viu impresionat de acest impresionant serviciu și de instructivele cuvântări rostite.

Asistent

Negustorii în temple

continuare din pagina 1

juriletea acestor ziare nu pierd nici o ocazie de a arunca noroiu asupra conducătorilor bisericii, iar coloanele și le umplu cu reportagii detaliate asupra excocheriilor, violurilor, furturilor, crimelor, care constituie pentru marea mulțime o puternică sugestie și o admirabilă școală de inițiere în tot ce are omenirea mai abject.

La această operă a cotidianelor se adaugă aceea a numeroase edituri, în frunte cu faimoasa Ignat Herz, care sub forma romanelor criminale varsă zilnic valuri de otrăvă morală asupra tineretului și oamenilor simpli. E lucru notoriu, că lectura de predilecție a mahalalelor o formează romanele lui Hertz. Și ce e mai dureros, e că din mahalale au pătruns în sate. Și iarăși se știe că în aceste romane se batjocoresc tot ce e sfânt: Religia — nu cea mozaică însă! Patria, Dinastia, propagându-se în schimb un senzualism pervers și tot ce poate fi mai abject din turpitudinile omenești.

Nu de mult Universul semna cum o editură — „gen Hertz”, a scos un volum în care Teodora împărăteasa Bizanțului — trecută în rândul sfinților pentru viața ei austeră — era înfățișată ca o amantă celebră, cu o viață plină de patimi arzătoare și aventuri galante! Și aceasta chiar în ziua în care biserica celebra ziua Sfintei Theodora! Din această coincidență și din atâtea alte fapte — se poate trage concluzia că această presă lucrează după un plan sistematic, alcătuit până în cele mai mici amănunte, de o ocultă criminală. Scopul, îl vede oricine, e propagarea imoralității, care întoldeauna a fost cauza dispariției popoarelor.

Pericolul e iminent și deaceia trebuie luate măsuri de profilaxie și de stărpire din rădăcină a acestor focare de corupție. Templul presei trebuie neapărat curățit de negustorii criminali! Trebuie, dar cine să o facă? Parisei îngăduitori cu nelegiuirile și nelundplecați cu lumina adevărului? Nu, hotărât nu! Exemplul lui Iisus e clar. Aceasta e opera de om capabil să-și poarte, fără murmur, crucea pe Golgota tuturor suferințelor. Noi nu ne vom îndoi o clipă, barem, că omul acela trebuie să vină cât mai curând, căci prea s'au înmulțit negustorii în temple, prea zornăie profanator arginții pe altarele schimbate în tărâbi! De nu există încă, din piața se va naște!

M. David-Ghindăuani

Congresul comandanților

de cercetași

În zilele de 2—3 și 4 Februarie a. c. am avut la București consfătuirea comandanților cercetașilor din toată țara. Profesori, medici, ingineri, institutori, învățători și militari, mânați numai de dragostea de a lumina și îndruma tineretul român și-au spus cuvântul lor, încercat prin experiență, asupra scopurilor și mijloacelor de mai bună îndrumare a Cercetășiei române.

Congresul a fost prezidat de I. P. S. S. Patriarhul, care a promis tot sprijinul din partea bisericii.

S'au discutat și s'au făcut propuneri practice, de mare interes național și social.

În ordinea de zi au fost probleme însemnate propuse de conducătorii cercetășiei.

Cu sprijinul bisericii, printr'un adânc sentiment național, deși în cadrul organizațiilor de același fel din toate țările, ajutând familia și școala în scopurile lor, cercetășia caută să completeze lipsurile în educația fizică și sufletească a tineretului, pregătind caracterele sănatoase a conducătorilor de mâine.

Trăim vremuri aspre de mult egoism și de exagerat materialism. Fiecare acțiune, fiecare minut e cântărit cu bani sunători (mai mult sau mai puțin stabilizați), de aceia sufletul tineretului ni l-am înstrăinat, căci educația cere o muncă migăloasă și îndelungată.

Congresiiștii și-au dat seama de opera însemnată la care s'au angajat benevol, și n'au altă ambiție decât a reuși în scopul lor.

Trebuie se repetăm adevărul: De unde nu s'amen, n'ai ce aduna.

Vina nepregătirei de mâine tot a noastră va fi.

De aceea atragem atenția părinților și a autorităților să privească cu încredere opera curată, din inițiativa unor idealști, care au luat o experiență de educație reușită aiurea, dar încercată cu succes și la noi în războiul trecut.

Să nu uităm că împrejurul țării noastre și mai departe, în Italia, în Germania, în Franța, chiar în Rusia, tineretul este pregătit atât pentru vremuri de pace, cât și pentru vremuri de război. Îndemnăm tineretul să se înscrie în rândurile cercetășilor, iar cei ce au timp și pregătire, să pună umărul la această operă de mare interes național și social.

N. PASCU profesor Comandantul cohortei de cercetași „Ceahlău” din Piatra-N.

Un cerc cultural

În comuna Români, satul Bărcu a avut loc Duminică 25 Febr. un cerc cultural al învățătorilor. Cercul s'a ținut la școala d-lui Consi. Lupu, cu programul obișnuit. În afară de program, s'a oficial un parastas pentru I. G. Duca, vorbind frumos despre cel dispărut, pr. C. Romanescu.

La ședința publică a vorbit d-l învățător C. Toc, despre școala primară în alte state și la noi și d-l profesor Gr. Capșa, despre marile luptători naționaliști Șt. Ciceo Pop, pe care locuitorii-l au auzit vorbind acum câți-va ani, în satul Români.

D-l M. Manoilescu

va conferința la Ateneul popular de sub conducerea d-lui prof. P. Popovici, Duminică 4 Martie a. c., ora 11 dimineața, în sala festivă a liceului de băieți, despre „Vremuri nouă-instituții nouă”.

Sâmbătă seara 3 Martie, va conferința și la Cercul militar din localitate.

Exame de diferență

Ministerul instrucțiunii a aprobat o ultimă sesiune pentru examenele de diferență dela școala normală la întreg liceul — anul acesta.

Doctor în chimie

D-l Nicolae Mazilu—a obținut titlul de doctor în științele chimice la Facultatea de științe din București unde a susținut tezele cu mențiunea „foarte bine”, în ziua de 17 Februarie 1934.

Ne bucurăm că un vâlsar al satelor noastre, fiu al d-lui V. Mazilu din com. Dochia, fost elev al liceului Petru-Rareș din localitate, pe care l-a absolvit în 1928, ne face cinste prin titlul dobândit prin muncă.

Farmacii de serviciu

Mai mulți locuitori ni se plâng că sunt forțați a alerga orașul în lung și în lat pentru a găsi o farmacie de serviciu, deoarece autoritățile sanitare au stabilit ca să facă de serviciu odată numai farmaciile din centru, iar în altă sărbătoare numai cele dela periferie.

Rugăm autoritățile sanitare să îndrepte această eroare, pentru a fi de folos populației și mai ales pentru a fi la îndemâna suferinșilor.

Incendiu la Buhuși

În seara de 26 Febr. c., pe la orele 10 și jum. un violent incendiu s'a declarat la proprietatea d-lui Gheorghe Blaj din strada Piatra. Dându-se alarma au sosit pompierii cari după o oră de muncă au localizat focul Incendiu s'a declarat din neglijența unui băiat din prăvălie.

Accident de automobil

Pe șoseaua care trece prin comuna Hangu, mașina cu No. 991 B. 5, proprietatea Domeniului Principelui Nicolae din Broșteni, condusă de șoferul Bratu lordache, a surprins și răsturnat pe locuitorul Simion Fărcășanu din Hangu, răbindu-l grav. Șoferul a oprit imediat mașina, după care, urcându-l în vehicul, l'a dus la spitalul Hangu, unde i s'au dat primele îngrijiri. Jandarmii cercetează.

Mandate de arestare

Frații D. Grünberg și Isac Grünberg au fost dați în judecată pentru că au ultragiat și lovit pe d-l comisar Năforeanu cu ocazia incendiului din str. Elena Cuza.

Emitându-se mandate de arestare liniari au fost depuși la arestul local.

150 de ani

Se implinesc dela pregătirea revoluției împotriva împăraților Românilor ardeleni și 149 de ani dela moartea celor trei martiri, șefii revoluției: Horia, Cloșca și Crișan.

În atenția colegilor

Am așteptat o lună în tăcere sărbătorirea printr'o agapă colegială a d-lui Gh. Mihailescu — restras la pensie din învățământul secundar. După unele informații aceasta ar avea loc la sfârșitul anului. Probabil unii ar dori să-l bage în acelaș pahar cu alții. În calitate de fost coleg al d-lui Mihailescu și de fost director, i-am putut constata însușirile sufletești superioare de care este înzestrat și mă miră că unde sufletele său care vibrează și vor vibra multă vreme în sufletele elevilor și colegilor — n'au grăbit festivitatea pentru acela care a fost nelipsit, oricâteori școala sau vre-un coleg era sărbătorit.

Gr. Capșa, profesor

Festival

Sâmbătă 10 Martie a. c. va avea loc în sala „Trianon” un mare festival cercetășesc artistico-teatral dat de cercetășii centurii I „Petru Rareș” din cohorta „Ceahlău” P. N., cu un bogat și ales program.

Un director de bancă acuzat de abuz de încredere

Luni 5 Martie se va judeca în localitate procesul intentat de d-l P. Chibaia, împotriva unui director de bancă din localitate, pentru abuz de încredere.

Primăria orașului Piatra-Neamț

AFIPIE

No. 2356

La 15 Martie 1934, ora 11 a. m., se va ține în sala Primăriei licitație pentru închirierea suhatului depe dealul Cozla în suprafață de 30 ha. pentru pășunatul oilor și vitelor cormite, pe termen de 1 an, cu începere de la 1 Martie 1934.

Condițiile de închiriere se pot vedea în orice zi și oră de serviciu la arhiva Primăriei.

No. 2361

La 15 Martie 1934, ora 11 a. m., se va ține în sala Primăriei licitație pentru închirierea suhatului proprietatea comunei din anexa Dărmănești la punctul numit „Cioatele Nădăsești” în suprafață de 15 ha. pentru pășunul oi.

Condițiile de închiriere se pot vedea în orice zi și oră de serviciu la arhiva Primăriei.

No. 2366

La 15 Martie 1934 ora 11 se va ține în camera Primăriei Piatra-N., licitație pentru închirierea a 7 m. p. teren în piața Cerialelor, pe care D-l I. Nemțanu are instalată o gheretă în care vinde tructe și zarzavet.

Condițiile de închiriere se pot vedea în ori ce oră și zi de serviciu la grefa Primăriei.

Primar, AL. GHEORGHIU

Secretar G-ral, Gh. Malei

Anchetele Ziarului „Avântul”.

Comuna Săvinești

După minuțioasa anchetă a com. Dobreni, încercăm a vorbi despre comuna Săvinești și anexele ei.

Până la 1 Ianuar 1930, această nouă comună făcea parte din comuna com. Roznov.

E situată pe malul stâng a râului Bistrița și mai mult în dreapta șoselei naționale Piatra-Bacău, între Km. 45—52. Șoseaua atinge numai anexa „Dumbrava” a satului Săvinești, în apropiere de Roznov.

Numele satului Săvinești se pierde în negura vremurilor. Pare-se că primii întemeietori ai satului sunt cu puțin în urma lui Alex. Lăpușeanu, deci pela sfârșitul sec. XVI și începutul celui de al XVII. Acestui sat i se zicea „Ungureni”, după unele familii venite din Ardeal pe timpul domniilor moldoveni ce-au stăpânit cetăți în Ardeal Petru-Rareș) și care locuitorii veniți în locurile noastre au format un nou sat, căruia localnicii i-au zis „Ungureni” (oameni veniți din Ungaria). Printre cele dintâi familii amintim familiile ce se găsesc și azi: Tofan și Savin. Familia Tofan există încă și în orașul Piatra-N. (Mărței), înrudită cu familiile din Săvinești. Tocmai familia „Tofăneștilor” pare a fi venită din Transilvania. Satul și-a schimbat numele în Săvinești, poate după vreun fruntaș dintre Savini.

Comuna Săvinești e formată din 4 sate: 1) Reședința comunei, e la Săvinești cu un număr de 1443 suflete 2) Dumbrava, partea dinspre Roznov a Săvineștilor, numit așa după o veche „Dumbravă” ce nu mai este, cu un număr de 271 suflete 3) Brășăuți cu un număr de 377 suflete, așezat pe malul Bistriței, în partea dinspre apus a Săvineștilor, spre satul Cul. 4) Deleni (Dumbrava-Deal) sat ce n'ar trebui să existe acolo unde e, nefiind loc bun de sat, nefigurând încă nici pe-o hartă a județului: locuitorii acestui sat trebuiau să fie la un loc cu cei din Brășăuți. Oamenii aceștia au folosit drept loc de casă, pământurile cu care au fost improprietățiți la 1894, izolându-se de adevărata viață a satului lor. Are un număr de 205 suflete. Fiind izolați și în afara

drumurilor principale „niciodată droșea vreunui boer n'a ridicat colbul depe ulita satului acesta”, nici măcar în timpul alegerilor n'a fost vizitat, vreodată, de un om politic. Școala primară înființată în 1920, n'a fost inspectată decât de 3-4 ori. Drumul ce face legătura cu acest sat, e drumul de căruță ce duce în țara satului Săvinești.

Miscarea populației comunei în 1933, a fost următoarea: Născuți 94, Morți 34, Căsătorii 18.

Ocupații. Locuitorii acestei comune sunt în parte agricultori și în mare parte plutași. Mai sunt: 5 fierari, 3 cizmari, 6 lemnari veritabili etc. În timpul iernii parte din ei, lucrează în fabrici.

Viața culturală. Oamenii poșnici până la război. Schimbarea calendarului a dovedit că sunt tradiționaliști încarnați. În satul Brășăuți nu-l nici un stilist. La Săvinești sunt cam 1/3 stilisti încarnați și aproape un sfert fără nici o opinie în această chestiune. Sentimentul religios, după cum se vede e cam denatural, atrăgând după sine scăderea simțului moral și lipsa de respect, către autorități, mai ales.

Între alte ocupații, se presupune una, care-i politică. Sunt foarte îndârjiți și răsunători pe chestiuni mărune de partid. Eigurează trei organizații mai de seamă: 1) naț.-liberali (bătrâni) 2) naț.-fărănști și 3) georgiști. (În timpul alegerilor din 20 Dec. 1933 era o fierbere cum nu s'a mai văzut altundeva, aranjându-se situația celui mai din urmă membru a fiecărei organizații).

Știința de carte e răspândită aproape la toți locuitorii, excepțând vreo câteva zeci de babe și moșnegi, ce-s aproape de sfârșitul vieții; tineretul și-a aproape tot să citească, mai ales că s'au mai înființat 2 școli în comună. Școala din Săvinești e înființată în 1867.

Ziare și reviste se citește mai ales larna și'n zile de sărbătoare. Se citește: „Universul și Dimineața”, sunt 20 abonați la „Dimineața Poporului și Vestitorul satelor”. Se citește și multe cărți religioase, dar fără a se vedea vreun efect vizibil.

Teofan Macovei